

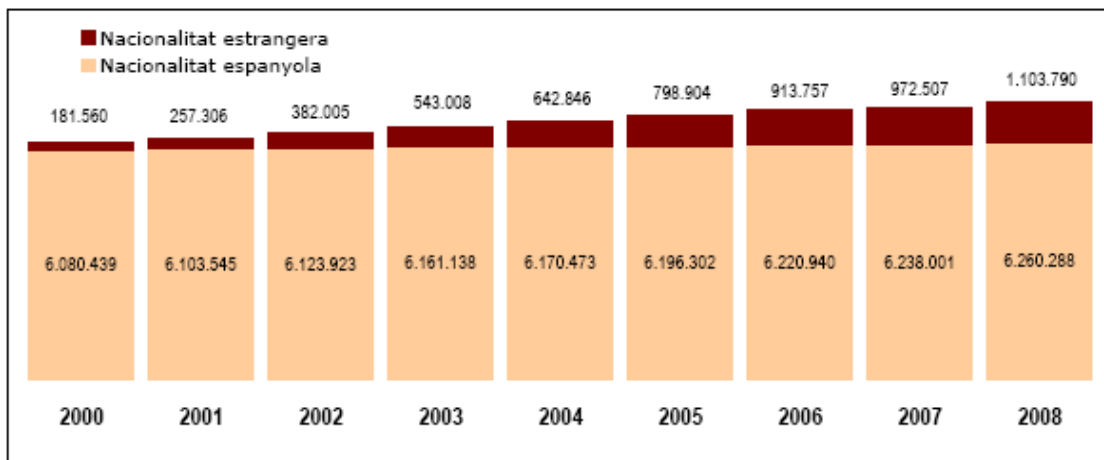
ESTUDI DE CAS: HOSPITAL SANT JAUME D'OLOT

Antecedents

El nombre d'immigrants a Catalunya ha augmentat exponencialment al llarg dels darrers anys. Segon les dades oficials de l'Institut Català d'Estadística, hi havia 257.306 persones d'origen estranger resident a Catalunya l'any 2001, unes xifres que representaven el 4,4% del total de la població catalana. L'any 2007, aquesta xifra pujava a 972.507 persones, el 13,3% del total de la població. A finals del 2009, aquesta xifra arribava a 1,251.505 que, en el seu conjunt, representava el 16,6% del total de la població.

Aquest gràfic en mostra l'evolució anual de la immigració a Catalunya

Evolució de la població empadronada. Xifres oficials. 2000-2008

Font: Institut Català d'Estadística www.idescat.cat/

Població estrangera empadronada a Catalunya

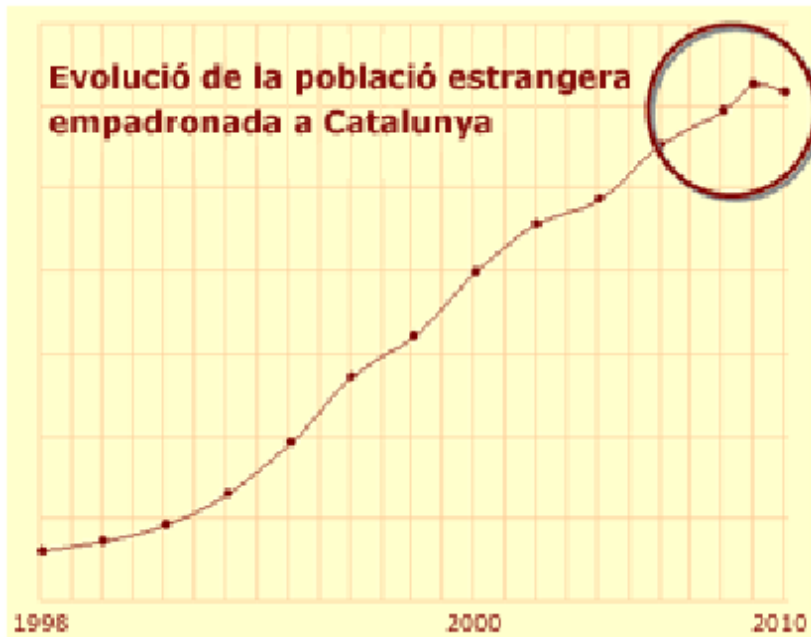
Xifres provisionals a 1 de juliol de 2009

		Total		(83,4%) Nacionalitat espanyola		(16,6%) Nacionalitat estrangera	
POBLACIÓ TOTAL		7.551.859	100,0	6.300.354	100,0	1.251.505	100,0
Sexe	Homes	3.757.172	49,8	3.075.789	48,8	681.383	54,4
	Dones	3.794.687	50,2	3.224.565	51,2	570.122	45,6
Edat	0 a 14	1.144.094	15,1	943.279	15,0	200.815	16,0
	15 a 29	1.345.039	17,8	973.020	15,4	372.019	29,7
	30 a 44	2.000.755	26,5	1.524.161	24,2	476.594	38,1
	45 a 59	1.439.860	19,1	1.284.897	20,4	154.963	12,4
	60 a 74	994.105	13,2	954.996	15,2	39.109	3,1
	75 i més	638.521	8,5	628.662	10,0	9.859	0,8

Font: Institut Català d'Estadística www.idescat.cat

Cal també dir que actualment Catalunya sembla haver iniciat un nou cicle migratori caracteritzat per l'aturada de l'intens flux migratori experimentat durant els darrers 10 anys i per l'estabilització del nombre total de persones estrangeres que hi viuen. Aquesta nova tendència estarà marcada per un menor volum d'entrades i per la proliferació de noves estratègies migratòries, com ara el trasllat a països tercers.

Hi ha, però, especificitats a nivell territorial: l'àmbit metropolità, les comarques centrals, les Terres de l'Ebre i l'Alt Pirineu i Aran perden població estrangera, mentre que les comarques gironines, el Camp de Tarragona i l'Àmbit de Ponent en guanyen.

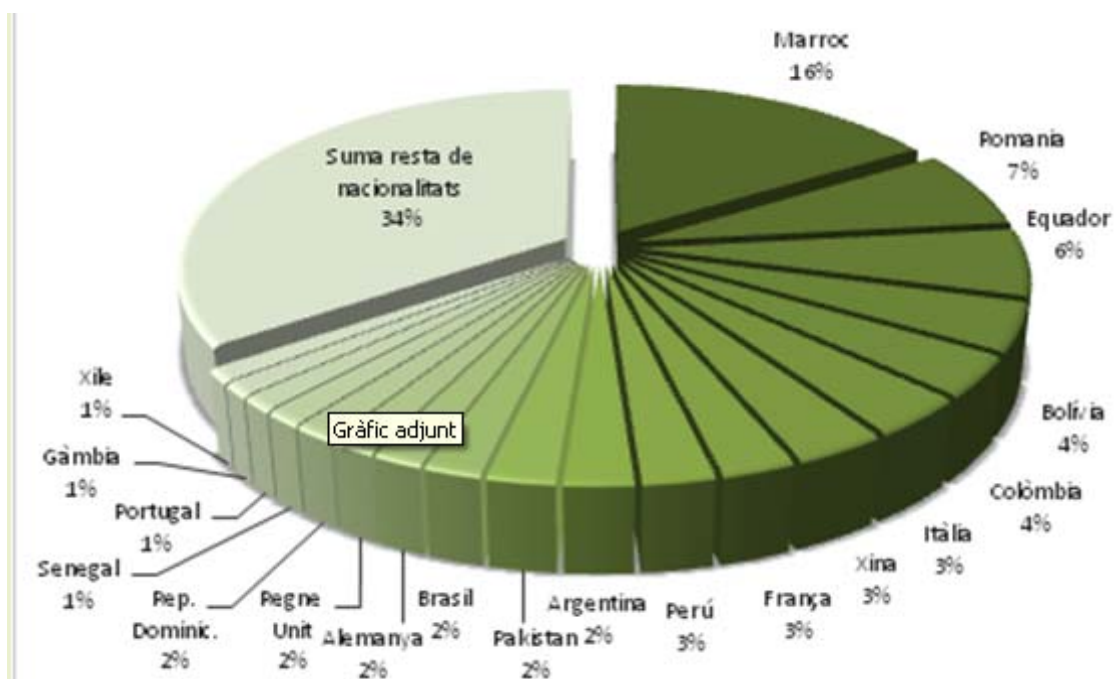

Font: La immigració en Xifres. Juliol de 2010. Canvi de tendència.
<http://www.gencat.cat/dasc/publica/butlletiIMMI/xifres6/index.htm>

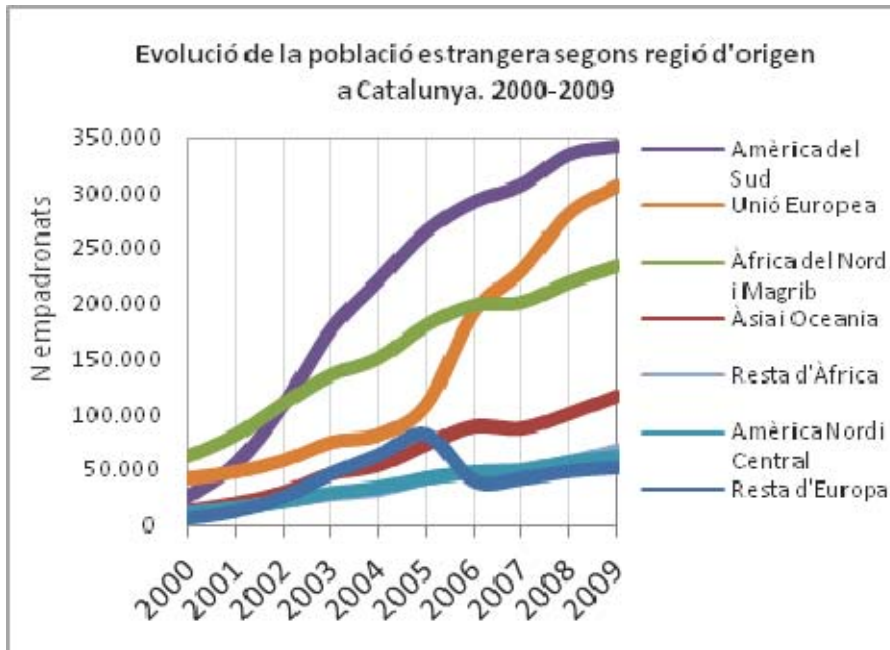
Aquestes xifres representen un indicador dels grans canvis demogràfics, i també demolingüístics, que Catalunya ha experimentat en els darrers anys. Les xifres i gràfics següents ofereixen una visió detallada dels països d'origen de la immigració a Catalunya (xifres del 2009).

País d'origen	Nombre d'immigrants
Marroc	241,227
Romania	98,342
Equador	85,472
Bolívia	61,452
Colòmbia	51,522
Itàlia	49,769

Xina	48,529
Pakistan	37,457
Perú	37,386
França	36,652
Argentina	35,600
Brazil	29,687
Alemanya	24,461

Quant a continents, les dades del 2009 són les següents:

Font: IDESCAT www.idescat.cat

La immigració a Catalunya avui

A diferència de les onades migratòries precedents a Catalunya, que afectaven principalment a la ciutat de Barcelona i a la seva àrea metropolitana, els immigrants arribats en els darrers anys s'han instal·lat a tot el territori, no només a les grans ciutats, sinó també a zones costaneres i rurals.

A tall d'exemple, dels 6.987 habitants d'Ulldecona, el 29,07% és d'origen immigrant; a Salt hi ha 28.763 habitants, 39,2% dels quals són d'origen immigrant; Guissona té una població de 5.683 habitants, 43,46% són d'origen immigrant; Manlleu, amb 20.505 habitants, té unes xifres del 23% d'origen immigrant.

A grans trets, els immigrants presents a Catalunya han tendit a instal·lar-se en grups de les mateixes nacionalitats. Per exemple, fora de Barcelona, la població ucraïnesa s'ha instal·lat majoritàriament a localitats d'interior, com ara Guissona, Tàrrrega i Lleida. De la mateixa manera, els nous ciutadans d'origen romanès han tendit a instal·lar-se a ciutats costaneres com ara Reus, Tarragona, Lloret de Mar o Vilanova i la Geltrú. Des del punt de vista lingüístic cal dir que actualment, a Catalunya hi ha aproximadament unes tres-centes llengües d'arreu del món segons dades no oficials.¹

¹ Junyent, Carme (ed.). *Les llengües a Catalunya. Quantes llengües s'hi parlen?* Barcelona, Editorial Octaedro, 2005.

Davant d'aquests fets, els serveis públics catalans com ara l'educació, la sanitat, i els serveis socials han hagut d'adaptar-se a la nova composició demogràfica de la societat catalana. Les principals localitats receptores han creat diferents estructures administratives i d'acollida per poder gestionar aquests fluxos migratoris. Un dels grans reptes en l'acollida ha estat la llengua. En quina llengua comunicar-se?

Amb l'objectiu de fer front a les noves necessitats que la immigració està plantejant als serveis sanitaris, el Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya va elaborar un **Pla director d'immigració** basat en tres grans eixos: l'acollida, la formació i la mediació. Aquest darrer eix, el de la mediació, pretén garantir l'equitat en l'accés a la salut i en l'atenció de les persones immigrants, ja que l'arribada de persones amb llengües i codis culturals diferents crea dificultats de comunicació entre el professional i l'usuari que poden repercutir en la qualitat de l'atenció rebuda.

Estudi de cas. L'Hospital d'Olot i la gestió de les llengües de la població nouvinguda

L'Hospital Sant Jaume d'Olot ha vist una heterogeneïtat creixent en relació amb la procedència dels seus usuaris. El 2002, l'Hospital va crear la primera Comissió d'Immigració d'Àmbit Local, que es reunia un cop l'any per veure quina era la situació respecte a la població nouvinguda, quins reptes es plantejaven i quines actuacions es podien impulsar. L'hospital va detectar la necessitat de crear unes estructures i uns recursos necessaris amb l'objectiu de facilitar la comunicació entre els professionals i els usuaris.

Elabora un text de màxim 10 fulls tenint en compte les següents línies directrius

1. Quina és el percentatge de població nouvinguda a l'àrea d'Olot? De quins països provenen i quines llengües parlen?
2. Com s'ha adaptat l'Hospital Sant Jaume d'Olot davant aquestes característiques de la nova població?
3. Han adoptat cap estratègia lingüística? Quina? Serveis de mediació? Borsa de traductors intèrprets? Professionals sanitaris dels països d'origen, parlants de les llengües de la nova població?
4. El Departament de Salut també té un servei d'interpretació telefònica, Sanitat Respon, orientat a professionals dels centres sanitaris o d'entitats que treballen en l'acollida sanitària. El servei està gestionat pel Sistema d'Emergències Mèdiques (SEM). Suposem que un pacient procedent del nord de Mali acudeix a l'Hospital Sant Jaume (o a qualsevol altre hospital de Catalunya). Quins mecanismes/recursos/eines existeixen perquè el professional sanitari

pugui saber quina/quines llengua/llengües es parlen al nord de Mali?
 Existeix la llengua maliana?

5. Quin és el paper del Consell Comarcal i de l'Ajuntament d'Olot en la gestió dels serveis de traducció, interpretació o mediació lingüística?

La informació següent t'ajudarà a tenir una visió més aprofundida del tema

Informe sobre els serveis de traducció, interpretació i mediació en els processos d'acolliment lingüístic a Catalunya. Estat de la qüestió

http://www10.gencat.cat/casa_llengues/binaris/informe_linguamon_serveis_interpretacio_immigracio_tcm302-116935.pdf

MIGRACAT. L'evolució de la població estrangera a Catalunya

http://www.migracat.cat/indicador/evolucio_de_la_poblacio_estrangera_per_continents_2000-2009/46/

Departament de Salut. Recursos per a la gestió de la diversitat en el món de la sanitat.

<http://www.gencat.cat/salut/depsalut/html/ca/dir441/index.html>

Les llengües de la immigració a Catalunya. Quines i quantes són?

Junyent, Carme (ed.). *Les llengües a Catalunya. Quantes llengües s'hi parlen?* Barcelona, Editorial Octaedro, 2005.

Linguamón-Casa de les Llengües

http://www10.gencat.cat/casa_llengues/AppJava/ca/diversitat/diversitat/llengues_immigracio.jsp